
Istungidokument

A8-0448/2018

10.12.2018

*

RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahend, mis Euratomi asutamislepingu alusel täiendab naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendit
(COM(2018)0462) – C8-0315/2018 – 2018/0245(NLE))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Vladimir Urutchev

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- **I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- **II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- **III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus paksus kaldkirjas. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus paksus kaldkirjas. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus paksus kaldkirjas.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud paksus kaldkirjas. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud paksus kaldkirjas ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI.....	28
VÄLISKOMISJONI ARVAMUS.....	31
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS.....	47
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	48

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahend, mis Euratomi asutamislepingu alusel täiendab naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendit (COM(2018)0462 – C8-0315/2018 – 2018/0245(NLE))

(Konsulterimine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2018)0462),
  - võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 203, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0315/2018),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 78c,
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ja väliskomisjoni arvamust (A8-0448/2018),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;
  3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
  4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
  5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) Seetõttu peaksid tuumajulgeoleku, tuumarelva leviku tõkestamise ja tuumaohutuse alased kohustused ning kestliku arengu eesmärgid, samuti ELi üldised huvid olema käesoleva määruse kohaste meetmete kavandamisel oluliseks

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Käesoleva programmi „Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahend, mis Euratomi asutamislepingu alusel täiendab naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendit“ eesmärk peaks olema edendada tõhusa ja tulemusliku tuumaohutuse tagamist, kiirguskaitset ning tuumamaterjali suhtes tõhusate ja tulemuslike kaitsemeetmete kohaldamist kolmandates riikides, tuginedes *liidu siseselt võetud meetmetele*.

Muudatusettepanek

(3) Käesoleva programmi „Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahend, mis Euratomi asutamislepingu alusel täiendab naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendit“ (*edaspidi „rahastamisvahend“*) eesmärk peaks olema edendada tõhusa ja tulemusliku tuumaohutuse tagamist, kiirguskaitset ning tuumamaterjali suhtes tõhusate ja tulemuslike kaitsemeetmete kohaldamist kolmandates riikides, tuginedes *liidus olemasolevatele õigusraamistikele ja parimate tavade jagamisele*.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) *Kõnealune vahend ei tohiks mingil juhul edendada tuumaenergia kasutamist kolmandates riikides ega liidus, vaid peaks eelkõige keskenduma tuumaohutusnõuete täiustamisele kogu maailmas ning samas edendama kõrgetasemelist kiirguskaitset ning tõhusate ja tulemuslike kaitsemeetmete kohaldamist tuumamaterjalide suhtes.*

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 b) Tšernobõlis 1986. aastal ja Fukushima Daiichi tuumaelektrijaamas 2011. aastal toimunud tuumaõnnetus on selgelt näidanud, et tuumaõnnetustel on kodanike ja keskkonna jaoks laastavad üleilmsed tagajärjed. See rõhutab rangeimate tuumaohutusnõuete ja tuumaohutusosalaste kaitsemeetmete vajalikkust ja vajadust neid nõudeid ja kaitsemeetmeid kogu maailmas jätkuvalt täiustada ning kaasata ühendus samade eesmärkide toetamisse kolmandates riikides. Nimetatud nõuded ja kaitsemeetmed peaksid kajastama parimaid tavasid, eelkõige juhtimise ja reguleerivate asutuste sõltumatuse küsimustes.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Käesolev määrus moodustab osa koostöö kavandamiseks ettenähtud raamistikust ja peaks täiendama [NDICI määruse] kohaselt rahastatavaid tuumaenergiaalase koostöö meetmeid.

Muudatusettepanek

(4) Käesolev määrus moodustab osa koostöö kavandamiseks ettenähtud raamistikust ja peaks täiendama *Euroopa Liidu toimimise lepingu, eriti selle artiklite 209, 212 ja artikli 322 lõike 1 kohaldamisalasse kuuluva* [NDICI määruse] kohaselt rahastatavaid tuumaenergiaalase koostöö meetmeid.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5 a) Ühendus on 1994. aasta tuumaohutuse konventsiooni osaline ning

kasutatud tuumkütuse käitlemise ohutust ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise ohutust käsitleva ühiskonventsiooni (1997) osaline.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5 b) Tuumaohutuse, kaitsemeetmete, dekomisjoneerimise ja jäätmete käitlemisega seotud läbipaistvus ja avalik teave, nagu nõutakse nt Århusi konventsiooniga (1988), on tähtis radioaktiivse materjali kodanikele ja keskkonnale avalduva kahjuliku mõju ärahoidmiseks, seetõttu tuleks see kõnealuse rahastamisvahendi raamistikus tagada.

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6) Ühendus peaks jätkama Euratomi asutamislepingu 10. peatüki kohaselt tehtavat tihedat koostööd Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuriga (IAEA) nii tuumaohutuse kui ka tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete vallas Euratomi asutamislepingu teise jaotise 3. ja 7. peatükis sätestatud eesmärkide saavutamiseks.

(6) Ühendus peaks jätkama Euratomi asutamislepingu 10. peatüki kohaselt tehtavat tihedat koostööd Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuriga (IAEA) nii tuumaohutuse kui ka tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete vallas Euratomi asutamislepingu teise jaotise 3. ja 7. peatükis sätestatud eesmärkide saavutamiseks. *Lisaks peaks ta kohapeal tegema koostööd teiste selliste mainekate rahvusvaheliste organisatsioonidega nagu Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon / Tuumaenergia Agentuur, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank ning põhjamõõtme*

keskkonnakaitsepartnerlus, kellel on tuumaohutuse valdkonnas ühendusega sarnased eesmärgid. Käesoleva vahendi ning nimetatud organisatsioonide ja nende programmide vaheline sidusus, vastastikune täiendavus ja koostöö võivad laiendada tuumaohutusala kaitsemeetmete kohaldamisala, tõhusust ja tulemuslikkust kogu maailmas. Vältida tuleks tarbetut topelttööd ja kattumisi.

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 a) Selleks et tuumaohutust jätkuvalt parandada ja tõhustada liidus nimetatud valdkonna reguleerimist, võttis nõukogu vastu nõukogu direktiivid 2009/71/Euratom, 2011/70/Euratom ja 2013/59/Euratom. Need direktiivid, samuti ühenduse ranged tuumaohutus- ja dekomisjoneerimise nõuded on suunisteks kõnealuse rahastamisvahendi alusel rahastatavatele meetmetele ning motiveerivad koostöös osalevaid kolmandaid riike rakendama sama ohutustasemega eeskirju ja nõudeid.

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 b) Rahastamisvahend peaks edendama ka rahvusvahelist koostööd, mis põhineb tuumaohutuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise konventsioonidel. Partnerriike tuleks õhutada nimetatud konventsioonidega ühinema, et saaks IAEA toel nende riiklike süsteeme korrapäraselt

vastastikku hinnata. Hindamised annavad kolmandate riikide tuumaohutuse olukorrast ja probleemidest välise ülevaate, mille põhjal saab kavandada liidu kõrgetasemelist toetust. Rahastamisvahendil võib olla kasu mainekatest rahvusvahelistest tuumaenergiaagentuuridest, kes teostavad vastastikust hindamist ja annavad sellest aru nendele, kes võivad käesolevast rahastamisvahendist toetust saada. Vastastikuste hindamiste tulemused ja soovitused, mis tehakse liikmesriikide ametiasutustele kättesaadavaks, võivad aidata prioriseerida asjaomaseid kolmandaid riike puudutavaid konkreetseid toetusmeetmeid.

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 c) Mõisted „tuumaohutus“ ja „tuumajulgeolek“ on lahutamatult seotud, kuna puudujäägid tuumaohutuses, nt ohututes tööprotsessides, võivad tuua kaasa julgeolekuriske, ning kuna tuumajulgeolekuriskid, eriti uued riskid, nt küberturvalisuses, võivad põhjustada tuumaohutuse seisukohast uusi probleeme. Seega peaksid tuumaohutusega seotud liidu meetmed kolmandates riikides, nagu on sätestatud määruse ... [(EL) 2018/0243 (NDICI)] II lisas, ja kõnealuse rahastamisvahendi kaudu rahastatud tegevus olema sidusad ja vastastikku täiendavad.

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7**

(7) Käesoleva vahendiga tuleks ette näha meetmed, mis aitaksid kaasa nende eesmärkide saavutamisele ja tugineksid varem määruse (Euratom) nr 237/2014²⁴ kohaselt rahastatud meetmetele, *seoses* tuumaohutuse ja tuumaenergiaalaste kaitsemeetmetega kolmandates riikides, eeskätt ühinevates riikides, kandidaatriikides ja potentsiaalsetes *kandidaatides*.

---

²⁴ Nõukogu 13. detsembri 2013. aasta määrus (Euratom) nr 237/2014, millega luuakse tuumaohutusosalase koostöö rahastamisvahend (ELT L 77, 15.3.2014, lk 109).

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7 a (uus)

(7) Käesoleva vahendiga tuleks ette näha meetmed, mis aitaksid kaasa nende eesmärkide saavutamisele ja tugineksid varem määruse (Euratom) nr 237/2014²⁴ kohaselt rahastatud meetmetele, *olles seotud* tuumaohutuse, *radioaktiivsete jäätmete ohutu käitlemise, endiste tuumaobjektide dekomisjoneerimise ja saneerimise ning* tuumaenergiaalaste kaitsemeetmetega kolmandates riikides, eeskätt ühinevates riikides, kandidaatriikides ja potentsiaalsetes *kandidaatriikides ning naabruspoliitika piirkonna riikides [NDICI määruse (COD 2018/0243)] tähenduses. Kõige rangemate tuumaohutusnõuete rakendamiseks ja kehtivate ohutusabinõude puuduste avastamiseks võiks rahastamisvahendist toetada tuumavaldkonda reguleerivaid asutusi praeguste rajatiste ja rajatavate tuumajaamade põhjalike riski- ja ohutushindamiste (vastupidavustestide) tegemisel kooskõlas tuumaohutuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemist käsitleva ühenduse õigustikuga, samuti toetada antud soovitude täitmist ja asjakohaste meetmete järelevalvet. Komisjon peaks Euroopa Parlamenti korrapäraselt teavitama kolmandates riikides tuumaohutuse valdkonnas võetavatest meetmetest ja nende rakendamise seisust.*

---

²⁴ Nõukogu 13. detsembri 2013. aasta määrus (Euratom) nr 237/2014, millega luuakse tuumaohutusosalase koostöö rahastamisvahend (ELT L 77, 15.3.2014, lk 109).

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7 a) Euroopa Liidu lepingu artikli 3 kohaselt on liidu eesmärk edendada oma rahvaste hüvangut. Käesolev vahend võimaldab liidul parandada kestlikult kogu maailmas, liidus ja väljapool selle piire elavate inimeste sotsiaal-majanduslikku ja tervislikku seisundit. Sellest rahastatud projektid peaksid olema ka liidu sise- ja välispoliitikaga kooskõlas, nt aitama saavutada selliseid kestliku arengu eesmärke nagu hea tervis ja heaolu, puhas vesi ja kanalisatsioon. Vahend ise peaks järgima hea valitsemistava põhimõtteid ning aitama sellega kaasa kestliku arengu eesmärgi „rahu, õiglus ja tugevad institutsioonid“ saavutamisele.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7 b) Rahastamisvahendi eesmärk peaks olema panna käesoleva määruse alusel rahalist abi saavad riigid täitma liiduga sõlmitud assotsieerimis-, partnerlus- ja koostöölepingutest ning tuumarelvade leviku tõkestamise lepingust tulenevaid kohustusi, pidama kinni asjakohastest rahvusvahelistest konventsioonidest, järgima tuumaohutuse ja kiirguskaitse nõudeid ning rakendama asjaomaseid soovitusi ja meetmeid suurima läbipaistvuse ja avalikkuse tingimustes.

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7 c) Rahastamisvahendist rahastatud projektide kaudu tuleks täiel määral toetada kolmandate riikide elanike, eriti tuumarajatiste ja/või uraanikaevanduste läheduses elavate inimeste tuumaohutust ja kaitsemeetmeid ning nende terviseseisundi parandamist, muu hulgas tuleks tegeleda endiste uraanikaevandustega seotud objektide ohutu saneerimisega kolmandates riikides, eelkõige Kesk-Aasias ja Aafrikas, kuna praegu tuleb umbes 18 % maailma uraanitarnetest Lõuna-Aafrikast, Nigerist ja Namiibiast.

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7 d) Rahastamisvahendi eesmärk peaks olema panna käesoleva määruse alusel rahalist abi saavad riigid edendama demokraatlikke põhimõtteid, õigusriigi põhimõtet ja inimõigusi ning täitma Espoo ja Århusi konventsioonidest tulenevaid kohustusi.

Muudatusettepanek 17

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8) Käesoleva määruse rakendamine peaks vajaduse korral põhinema konsultatsioonidel, *mida peetakse* liikmesriikide asjaomaste asutustega, ja dialoogil, *mida peetakse partnerriikidega.*

(8) Käesoleva määruse rakendamine peaks vajaduse korral põhinema konsultatsioonidel *liidu ja* liikmesriikide asjaomaste asutustega, *nt tuumaohutust reguleerivate asutuste Euroopa*

töörühmaga, ja partnerriikidega peetaval dialoogil. Sellised konsultatsioonid peaksid toimuma eelkõige mitmeaastaste sihtprogrammide väljatöötamise ajal ja enne nende vastuvõtmist. Kui dialoogi käigus ei õnnestu liidu tuumaohutuse alaseid muresid lahendada, ei tohiks käesoleva määruse kohast välisrahastamist lubada.

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 a) Rahastamisvahendi kaudu toetust saavate riikide puhul tuleks edendada individuaalset, diferentseeritud lähenemisviisi. Rahastamisvahendi kasutamine peaks põhinema toetust saavate riikide konkreetsete vajaduste hindamisel ning selle eeldataval kogukasul, eelkõige asjaomastes riikides toimuvatel struktuurilistel muutustel.

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 b) Liikmesriikide reguleerivatel asutustel, tehnilise abi organisatsioonidel, tuumatehnika ettevõtetel ja tuumaelektrijaamadatel on vajalikud teadmised ja oskusteave tuumaohutuse ja kiirguskaitse kõrgeimate standardite rakendamiseks liikmesriikide erinevates õigussüsteemides, mis võib olla kasulik teabeallikas partnerriikidele, kes kavatsevad oma riiklikes õigus- ja tööstusraamistikutes alustada samasugust tegevust.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Kui see on võimalik ja asjakohane, tuleks ühenduse välistegevuse tulemuste jälgimiseks ja hindamiseks kasutada eelnevalt kindlaks määratud läbipaistvaid, riigipõhiseid ja mõõdetavaid näitajaid, mida on kohandatud asjaomase rahastamisvahendi eripäradele ja eesmärkidele ning mis eelistatult tuginevad partnerriigi tulemusraamistikule.

Muudatusettepanek

(9) Ühenduse välistegevuse tulemuste jälgimiseks ja hindamiseks tuleks kasutada eelnevalt kindlaks määratud läbipaistvaid, riigipõhiseid ja mõõdetavaid näitajaid, mida on kohandatud asjaomase rahastamisvahendi eripäradele ja eesmärkidele ning mis eelistatult tuginevad partnerriigi tulemusraamistikule. ***Näitajad peaksid olema saavutustele ja tulemustele suunatud, et panna abisaajariikidele liidu ja liikmesriikide suhtes rohkem vastutust ja aruandekohustusi seoses ohutustaseme tõstmise meetmete rakendamise tulemustega.***

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Liit ja ühendus peaksid otsima võimalusi olemasolevate vahendite ***kõige tõhusamaks*** kasutamiseks, ***et saavutada välistegevuses optimaalne mõju***. See tuleks saavutada liidu välistegevuse rahastamisvahendite sidususe ja täiendavusega, samuti liidu muude poliitikameetmete ja programmide suhtes koostoime tagamisega. Ühise eesmärgi saavutamiseks rakendatavate kombineeritud sekkumiste ***võimalikult suure*** mõju ***huvides*** peaks käesolev määrus võimaldama kombineerida rahastamist liidu muude programmidega, tingimusel et need ei kata samu kulusid.

Muudatusettepanek

(10) Liit ja ühendus peaksid ***oma välistegevuse optimaalse mõju saavutamiseks*** otsima võimalusi olemasolevate vahendite ***optimaalseks ja võimalikult tõhusaks*** kasutamiseks ***ning püüdma parandada kulutuste rakendamist ja kvaliteeti***. See tuleks saavutada liidu välistegevuse rahastamisvahendite sidususe ja täiendavusega, samuti liidu muude poliitikameetmete ja programmide (***näiteks Euratomi teadusuuringute ja koolitusprogrammide***) suhtes koostoime tagamisega. Ühise eesmärgi saavutamiseks rakendatavate kombineeritud sekkumiste mõju ***maksimeerimiseks*** peaks käesolev määrus võimaldama kombineerida

rahastamist liidu muude programmidega, tingimusel et need ei kata samu kulusid.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Käesoleva määrusega ette nähtud rahastamisliikide ja **rakendusmeetodite** valikul tuleks lähtuda nende võimest saavutada meetmete erieesmärke ja tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollidega seotud kulusid, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski. **Muu hulgas tuleks kaaluda kindlasummalisi makseid, kindlamääralisi makseid ja ühikuhindu, samuti** kuludega **sidumata rahalisi vahendeid**, millele on osutatud finantsmääruse artikli 125 lõikes 1.

Muudatusettepanek

(14) Käesoleva määrusega ette nähtud rahastamisliikide ja **eelarve täitmise viiside** valikul tuleks lähtuda nende võimest saavutada meetmete erieesmärke ja tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollidega seotud kulusid, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski, **samuti nende kättesaadavust potentsiaalsetele partneritele ja nende võimet luua õiguskindlust. See peaks hõlmama kindlasummaliste maksete, kindlamääraliste maksete ja ühikuhindade kasutamise kaalumist ning** kuludega **mitteseotud rahastamisvahendite kasutamist**, millele on osutatud finantsmääruse artikli 125 lõikes 1.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15 a) Selleks et toetada rangeimate tuumaohutusnõuete tõhusat ja õigeaegset rakendamist kolmandates riikides, peab otsustamis- ja läbirääkimisprotsess komisjonis ja kolmandate riikidega olema kiire ja tõhus.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva määruse eesmärk on täiendada neid tuumaenergiaalase koostöö meetmeid, mida rahastatakse [NDICI määruse] kohaselt, eeskätt selleks, et toetada kolmandates riikides tuumaohutuse kõrge taseme, kiirguskaitse ning tuumamaterjali suhtes tõhusate ja tulemuslike kaitsemeetmete rakendamise edendamist, toetudes ühenduse *siseselt võetavatele meetmetele* ja kooskõlas käesoleva määruse sätetega.

Muudatusettepanek

1. Käesoleva määruse eesmärk on täiendada neid tuumaenergiaalase koostöö meetmeid, mida rahastatakse [NDICI määruse] kohaselt, eeskätt selleks, et toetada kolmandates riikides tuumaohutuse kõrge taseme, kiirguskaitse ning tuumamaterjali suhtes tõhusate ja tulemuslike kaitsemeetmete rakendamise edendamist, toetudes ühenduse *reguleerivatele raamistikele ja parimatele tavadele* ja kooskõlas käesoleva määruse sätetega *ning aidates tagada tuumamaterjali üksnes tsiviilotstarbelise kasutamise ja seeläbi kodanike ja keskkonna kaitset. Seda eesmärki silmas pidades püütakse määrusega toetada ka kolmandate riikide ametivõimude tuumaküsimustega seotud otsustusprotsesside läbipaistvust.*

Käesoleva määruse kohaselt ei ole tuumaohutus- ja tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete valdkonnas toimuva liidupoolse koostöö eesmärk tuumaenergia edendamine.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tõhusa tuumaohutuskultuuri edendamine, *kõrgeimate tuumaohutus- ja kiirguskaitsestandardite rakendamine ning tuumaohutuse jätkuv parandamine;*

Muudatusettepanek

(a) tõhusa tuumaohutuskultuuri *ja juhtimise* edendamine, *tuumaohutuse jätkuv parandamine ning asjakohaste tuumaalaste tegevuste suhtes ühenduses ja rahvusvaheliselt kasutusel olevate kõige rangemate tuumaohutus- ja kiirguskaitsestandardite rakendamine;*

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 2– punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) *kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete* vastutustundlik ning ohutu käitlemine ning endiste tuumaobjektide ja -rajatiste dekomisjoneerimine ja saneerimine;

Muudatusettepanek

(b) *radioaktiivsete jäätmete, sealhulgas kasutatud tuumkütuse* vastutustundlik ning ohutu käitlemine (*st eelkäitlemine, käitlemine, töötlemine, ladustamine ja kõrvaldamine*) ning endiste tuumaobjektide ja -rajatiste, *samuti vanade uraanikaevanduste või uputatud radioaktiivsete esemete ja materjalide ohutu ja tõhus* dekomisjoneerimine ja saneerimine;

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) tõhusate ja *tulemuslike* kaitsemeetmete *süsteemide* sisseseadmine.

Muudatusettepanek

(c) tõhusate, *tulemuslike* ja *läbipaistvate tuumamaterjaliga seotud* kaitsemeetmete sisseseadmine;

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 2– punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c a) *soodustatakse kolmandate riikide ametiasutuste üldise läbipaistvuse ja avatuse edendamist ning üldsuse teavitamist ja osalemist tuumarajatiste ohutuse ja radioaktiivsete jäätmete tulemusliku käitlemisega seotud otsustusprotsessides, kooskõlas asjaomaste rahvusvaheliste aktide ja*

konventsioonidega;

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt c b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c b) rahastamisvahendi teadmiste ja meetmete kasutamine poliitilise mõju võimendamiseks rahvusvahelistes organisatsioonides energeetika- ja julgeolekuvaldkonnas.

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Käesoleva määruse rakendamisel tuleb tagada kooskõla, sünergiad ja vastastikune täiendavus määrusega (EL) nr XXX/XXX (NDICI), muude liidu välistegevuse programmide ning asjakohaste liidu poliitikameetmete ja programmidega, *samuti* poliitikavaldkondade arengusidusus.

1. Käesoleva määruse rakendamisel tuleb tagada kooskõla, sünergiad ja vastastikune täiendavus määrusega (EL) nr XXX/XXX (NDICI), muude liidu välistegevuse programmide ning asjakohaste liidu poliitikameetmete ja *õigusaktidega, näiteks nõukogu direktiividega 2009/11/Euratom, 2011/70/Euratom ja 2013/59/Euratom, liidu eesmärkide ja väärtuste ning programmidega, nagu Euroopa Aatomienergiaühenduse uuringu- ja koolitusprogramm, mis täiendab programmi „Euroopa horisont“, ning tuleb tagada poliitikavaldkondade arengusidusus.*

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 a (uus)**

2 a. Komisjon koordineerib oma koostööd kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, kes järgivad samasuguseid eesmärke, eriti Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuriga (IAEA) ja OECD Tuumaenergia Agentuuriga (OECD NEA). Selline koordineerimine võimaldab ühendusel ja asjaomastel organisatsioonidel vältida kolmandate riikidega seotud meetmete ja rahastamise kattumist. Komisjon kaasab oma ülesannete täitmisse ka liikmesriikide pädevad asutused ja Euroopa ettevõtjad, rakendades nõnda Euroopas tuumaohutuse ja tuumavaldkonna kaitsemeetmete osas leiduvat parimat oskusteavet.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Ajavahemikul 2021–2027 on käesoleva määruse rakendamise rahastamispakett **300** miljonit eurot *jooksevhindades*.

Muudatusettepanek

Ajavahemikul 2021–2027 on käesoleva määruse rakendamise rahastamispakett **266** miljonit eurot *püsisvihindades*.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Assotsieerimislepingud, partnerlus- ja koostöölepingud, mitmepoolsed kokkulepped ja muud kokkulepped, millega luuakse õiguslikult siduvad suhted partnerriikidega, samuti Euroopa Ülemkogu järelused ja nõukogu järelused, tippkohtumise deklaratsioonid

Muudatusettepanek

Ühenduse õigustik, mis käsitleb tuumaohutust ning kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutut käitlemist, assotsieerimislepingud, partnerlus- ja koostöölepingud, mitmepoolsed kokkulepped ja muud kokkulepped, millega luuakse õiguslikult

või kõrgetasemelistel kohtumistel partnerriikidega vastu võetud järeldused, komisjoni teatised või komisjoni ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ühisteatised moodustavad käesoleva määruse rakendamise üldise poliitikaraamistiku.

siduvad suhted partnerriikidega, samuti Euroopa Ülemkogu järeldused ja nõukogu järeldused, tippkohtumise deklaratsioonid või kõrgetasemelistel kohtumistel partnerriikidega vastu võetud järeldused, komisjoni teatised või komisjoni ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ühisteatised moodustavad käesoleva määruse rakendamise üldise poliitikaraamistiku.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Mitmeaastase sihtprogrammi eesmärk on luua ühenduse **ning asjaomase kolmanda riigi** või **piirkonna** koostöökssidus raamistik, mis on kooskõlas käesoleva määruse reguleerimiseseme ja reguleerimisalaga ning ühenduse eesmärkide, põhimõtete ja poliitikaga ning mis tugineb artiklis 5 osutatud poliitikaraamistikule.

Muudatusettepanek

2. Mitmeaastase sihtprogrammi eesmärk on luua ühenduse **ja asjaomaste kolmandate riikide, piirkondade** või **rahvusvaheliste organisatsioonide vaheliseks** koostöökssidus raamistik, mis on kooskõlas käesoleva määruse reguleerimiseseme ja reguleerimisalaga ning ühenduse eesmärkide, põhimõtete ja poliitikaga ning mis tugineb artiklis 5 osutatud poliitikaraamistikule.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Mitmeaastane sihtprogramm koostöö üldine alus ning selles sätestatakse ühenduse eesmärgid käesoleva määruse alusel koostöö tegemisel, võttes arvesse asjaomaste riikide vajadusi, ühenduse prioriteete, rahvusvahelist olukorda ja asjaomaste kolmandate riikide tegevust. Mitmeaastases sihtprogrammis **märgitakse** ka koostööga loodav lisaväärtus ning võimalused, kuidas vältida tegevuse

Muudatusettepanek

3. Mitmeaastane sihtprogramm **on** koostöö üldine alus ning selles sätestatakse ühenduse eesmärgid käesoleva määruse alusel koostöö tegemisel, võttes arvesse asjaomaste riikide vajadusi **ja olusid**, ühenduse prioriteete, rahvusvahelist olukorda ja asjaomaste kolmandate riikide tegevust. Mitmeaastases sihtprogrammis **tuuakse ära** ka koostööga loodav lisaväärtus ning võimalused, kuidas vältida

kattumist teiste programmide ja algatustega, eelkõige selliste programmide ja algatustega, mida viivad läbi suuremad abiandjad ja *sellised rahvusvahelised organisatsioonid, kes järgivad samasuguseid eesmärke*.

tegevuse kattumist teiste programmide ja algatustega, eelkõige selliste programmide ja algatustega, mida viivad läbi suuremad abiandjad ja *samasuguseid eesmärke järgivad rahvusvahelised organisatsioonid*.

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 a. Mitmeaastaste sihtprogrammide eesmärk on panna käesoleva määruse alusel rahalist abi saavad riigid võimalikult läbipaistvalt ja avalikult täitma oma kohustusi, mis tulenevad liiduga sõlmitud lepingutest ning tuumarelva leviku tõkestamise lepingust, täitma asjakohaseid rahvusvahelisi konventsioone, järgima tuumaohutuse ja kiirguskaitse norme ning rakendama asjaomaseid meetmeid ja soovitusi.

Muudatusettepanek 37

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Partnerriikide tuumaohutuse taseme tõstmiseks tuleks mitmeaastastes sihtprogrammides sätestada kvalifitseeritud ja sõltumatu järelevalveraamistik. Mitmeaastased sihtprogrammid võiksid sisaldada tuumaohutust ja radioaktiivsete jäätmete käitlemist reguleerival ühenduse õigustikul põhinevaid sätteid, mis aitavad

tuumavaldkonna reguleerivatel asutustel läbi viia tuumarajatiste põhjalikke riski- ja ohutushindamisi (vastupidavusteste), ning sätteid nimetatud vastupidavustestidest tulenevate soovitude rakendamise ja asjakohaste meetmete kohaldamise järelevalve kohta näiteks ühinevates riikides, tegelikes ja potentsiaalsetes kandidaatriikides ning Euroopa naabruspoliitika riikides.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Mitmeaastased sihtprogrammid koostatakse partnerriikide või -piirkondadega peetava dialoogi alusel.

Muudatusettepanek

5. Mitmeaastased sihtprogrammid koostatakse partnerriikide või -piirkondadega peetava dialoogi alusel. **Programmide väljatöötamisel ja enne nende vastuvõtmist peaks komisjon konsulteerima tuumaohutust reguleerivate asutuste Euroopa töörühmaga (ENSREG) ja vajaduse korral liikmesriikide asjaomaste ametiasutustega.**

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Komisjon võtab mitmeaastased sihtprogrammid vastu kooskõlas artikli 13 lõikes 2 viidatud kontrollimenetlusega. **Komisjon** vaatab **kõnealused mitmeaastased** sihtprogrammid läbi ja vajadusel ajakohastab neid, järgides eelnimetatud menetlust.

Muudatusettepanek

6. Komisjon võtab mitmeaastased sihtprogrammid vastu kooskõlas artikli 13 lõikes 2 viidatud kontrollimenetlusega. **Keskpikas perspektiivis** vaatab **komisjon kõnealused** sihtprogrammid läbi ning vajaduse korral **muudab ja** ajakohastab neid, järgides eelnimetatud menetlust.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 3 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) *tegevuskavad*, üksikmeetmed ja kõrvalmeetmed, mille liidupoolne rahastamine ei ületa 10 miljonit eurot;

Muudatusettepanek

(a) üksikmeetmed ja kõrvalmeetmed, mille liidupoolne rahastamine ei ületa 10 miljonit eurot;

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) teavitamis- ja teabevahetusmeetmete, sealhulgas kommunikatsioonistrateegiate väljatöötamise ja liidu poliitilistest prioriteetidest teavitamise ja nende nähtavusega seotud kulud.

Muudatusettepanek

(b) teavitamis- ja teabevahetusmeetmete, sealhulgas kommunikatsioonistrateegiate väljatöötamise ja liidu poliitilistest prioriteetidest, *eesmärkidest ja väärtustest* teavitamise ja nende nähtavusega seotud kulud.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 11 a

Tuumaohutusalase rahvusvahelise koostöö suhtes kohaldatavad kriteeriumid

1. Ühine seisukoht ja vastastikune kokkulepe kolmanda riigi ja ühenduse vahel tuleb kinnitada komisjonile esitatava ametliku taotlusega, mis on asjaomase valitsuse jaoks siduv.

2. Ühendusega koostööd teha soovivad kolmandad riigid peavad olema tuumarelvade leviku tõkestamise lepingu osalisriigid ning neil peaks olema

Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuriga sõlmitud selle lepingu lisaprotokoll või kaitsemeetmete leping, mis on piisav selleks, et usutavalt tagada, et riik ei vii oma deklareeritud tuumamaterjali rahumeelsest tuumavaldkonna tegevusest välja ning et tal ei ole kogu selles riigis deklareerimata tuumamaterjali ega tuumavaldkonna tegevusi. Samuti peavad nad täiel määral järgima IAEA ohutusstandardites sätestatud ohutuse aluspõhimõtteid ning olema asjaomaste konventsioonide, näiteks tuumaohutuse konventsiooni ning kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise ohutust käsitleva ühiskonventsiooni osalisriigid või olema demonstreerinud oma kindlat kavatsust liituda nimetatud konventsioonidega. Aktiivse koostöö puhul tuleb seda kindlat kavatsust igal aastal hinnata, võttes arvesse riikide aruandeid ja muid dokumente asjaomaste konventsioonide rakendamise kohta. Sellise hindamise põhjal tehakse otsus koostöö jätkamise kohta. Eriolukorras ilmutatakse erandkorras nimetatud põhimõtete kohaldamisel paindlikkust.

3. Käesoleva määruse koostööeesmärkide täitmise tagamiseks ja selle üle järelevalve tegemiseks peab asjaomane kolmas riik nõustuma võetud meetmete hindamisega vastavalt lõikele 2. Hindamine peab võimaldama jälgida kokkulepitud eesmärkide järgimist ja kontrollida nende täitmist ning see võib olla ühenduse rahalise toetuse jätkuva maksmise eeltingimus.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Järelevalve, aruandlus ja hindamine

Muudatusettepanek

1. Järelevalve, aruandlus ja hindamine

toimuvad vastavalt artikli 31 lõigetele 2, 4, 5 ja 6 ning määruse (EL) nr XXX/XXX (NDICI) artiklitele 32 ja 36.

toimuvad vastavalt määruse (EL) nr XXX/XXX (NDICI) artikli 31 lõigetele 2, 4, 5 ja 6 ning artiklitele 32 ja 36. ***Pärast ENSREGiga konsulteerimist arutatakse määruse (EL) nr XXX/XXX (NDICI) artikli 32 lõikes 2 nimetatud tuumaohutuse, kiirguskaitse ja -kontrolli erihindamisi Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahendi koostöökomitees ja esitatakse tulemused Euroopa Parlamendile.***

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) koostatud, kehtestatud ja/või muudetud õigusaktide ja halduse üldaktide arv ning

Muudatusettepanek

(a) koostatud, kehtestatud ja/või muudetud õigusaktide ja halduse üldaktide arv ning ***nende edukas rakendamine, samuti nende mõju tuumaohutusnõuetele ja tuumaohutusalasatele kaitsemeetmetele vastavates riikides, sealhulgas mõju kodanikele ja keskkonnale;***

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) projekteerimis-, kontseptsiooni- või teostatavusuuringute arv ***rangeimatele tuumaohutusnõuetele vastavate käitiste rajamiseks.***

Muudatusettepanek

(b) ***rangeimatele tuumaohutusnõuetele vastavate käitiste rajamiseks teostatud*** projekteerimis-, kontseptsiooni- või teostatavusuuringute arv ***ja nende uuringute tulemuste edukas rakendamine;***

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 2 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b a) tuumaohutus, kiirguskaitse ning tulemuslikud ja tõhusad kaitsemeetmete täiustamise meetmed, mis põhinevad rangeimatel tuumaohutus- ja kiirguskaitse nõuetel ja tuumaohutusala kaitsemeetmetel, sh tuumarajatistes rakendatavate rahvusvaheliste vastastikuse hindamise tulemustel.

Muudatusettepanek 47

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 12 a

Läbipaistvus

Komisjon ja liiduga kõnealuse vahendi alusel koostööd tegevad kolmandad riigid peavad tagama, et nendes riikides kõnealuse rahastamisvahendi abil võetud tuumaohutusmeetmete ja nende riikide üldiste tuumaohutusnõuetega seotud vajalik teave tehakse töötajatele ja üldsusele kättesaadavaks, pöörates erilist tähelepanu tuumarajatise läheduses asuvatele kohalikele asutustele, elanikele ja sidusrühmadele. Muu hulgas tuleb tagada, et pädev reguleeriv asutus ja loa omanikud annavad teavet oma pädevusvaldkondade piires. Teave avalikustatakse vastavalt asjakohastele õigusaktidele ja rahvusvahelise õiguse aktidele, tingimusel et sellega ei kahjustata teisi ülekaalukaid huve (näiteks julgeolekut), mida on tunnustatud asjaomaste õigusaktide ja rahvusvahelise õiguse aktidega.

SELETUSKIRI

SISSEJUHATUS

Välised rahastamisvahendid annavad ELile vajalikud vahendid, et tugevdada ELi rolli ja tagada oma huvide ja väärtuste edendamine maailmas.

Euroopa ühendused alustasid kolmandatele riikidele tuumaohutuse alase abi andmist, kui hakati paremini mõistma Tšernobõli tuumaõnnetuse (1986) piiriülest mõju, eesmärgiga edastada kolmandatele riikidele teadmised, kõrgetasemeline ohutuskultuur ja keerulised õiguskorrad, mis on olemas nendes ELi liikmesriikides, kus on tuumaelektrijaamad. Seda tehti, kuna mõisteti, et pärast Nõukogude Liidu lagunemist 1991. aastal tekkis uutes iseseisvates riikides pakiline vajadus abi järele vanade jäätmete ohutuks käitlemiseks, kõrvaldamiseks ja saneerimiseks.

Pärast kõige kiiremate vajaduste rahuldamist koondus Euroopa ühenduste koostöö abi andmisele tuumaalase regulatiivse toe, radioaktiivsete jäätmete ohutu käitlemise ja tuumamaterjali suhtes kaitsemeetmete võtmise valdkonnas. Kuigi selle abi geograafiline ulatus muutus ülemaailmseks, keskenduti ELi lähedal asuvatele riikidele.

Fukushima Daiichi katastroof 2011. aastal rõhutas taas tugevate, sõltumatute ja pädevate reguleerivate asutuste tähtsust tuumaenergia ohutu kasutamise tagamisel.

Tuumarelvade leviku tõkestamist käsitlevaid kokkuleppeid on viimastel aastatel kahtluse alla seatud ja seetõttu tuleks massihävitusrelvade leviku ärahoidmiseks kehtestatud rahvusvahelist raamistikku jätkuvalt toetada. Seda aitavad teha tuumamaterjali suhtes võetavad kaitsemeetmed, mille eesmärk on ära hoida ja avastada tuumamaterjali kasutamist ebasoovitavatel eesmärkidel.

Kolmandatele riikidele tuumaohutuse ja kaitsemeetmete valdkonnas antav toetus, sealhulgas praeguse tuumaohutusala koostöö rahastamisvahendi raames tehtud edusammud ning IAEA ja WANO (Rahvusvaheline Tuumatootjate Ühendus) vastastikused hindamised kinnitavad kõnealuse ELi algatuse raames lõpule viidud meetmete positiivset mõju.

VÄLISTE GEVUSE VAHENDITE LIHTSUSTAMINE

Õiguskeskkonna lihtsustamine on Euroopa Parlamendi ja komisjoni prioriteet. Mitme rahastamisvahendi koondamine ühte laiaulatuslikku vahendisse annab võimaluse ratsionaliseerida rahastamisvahendite juhtimis- ja järelevalvesüsteeme ning seeläbi vähendada ELi institutsioonide ja liikmesriikide halduskoormust. Mitmele programmitööprotsessile keskendumise asemel oleksid arutelud suunatud poliitilistele eesmärkidele ja välispartnerite kaasamisele. Meetmeid, mis saavad rahastust erinevate liidu programmide alusel, tuleks omavahel kombineerida, et tagada nende läbipaistvus, ning neid tuleks auditeerida vaid ühe korra, hõlmates kõiki asjaomaseid programme ja vastavaid kohaldatavaid eeskirju.

Laiaulatuslik rahastamisvahend võimaldaks geograafiliselt ja temaatiliselt terviklikumat lähenemisviisi, mis hõlbustaks erinevate poliitikavaldkondade rakendamist piirkondadeülesel, mitmesektorilisel ja globaalsel viisil, tagades sellega tuumareaktoreid omavates ELi

liikmesriikides kasutusel olevate tuumaohutuse, reguleerimise ning kaitsemeetmete alaste kõrgetasemeliste tavade järjepideva edastamise.

Raportöör tunneb heameelt ulatusliku naabruskonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi (NDICI) loomise üle, mis hõlmab kümnet olemasolevat välistegevuse vahendit. Osa tuumaohutusala koostöö meetmetest, mis on praegu hõlmatud tuumaohutusala koostöö rahastamisvahendiga, ei kuulu lihtsustatud laiaulatusliku vahendi NDICI kohaldamisalasse, kuna nende puhul tuleb järgida Euratomi asutamislepingu artiklis 203 sätestatud erimenetlust, mis ei sobi kokku menetlusega, mis põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitel 209 ja 212.

Raportöör tunneb heameelt uue tuumaohutusealase Euroopa rahastamisvahendi üle, mis täiendab laiaulatuslikumat NDICI rahastamisvahendit ning kus kehtivad samad eeskirjad seire, aruandluse, hindamise, teavitamise, teabevahetuse ja avalikustamise kohta, nagu on täpsustatud laiaulatuslikumat NDICI rahastamisvahendit käsitlevas määruses. Mis puudutab eeskirjade ühtlustamist, siis ühise rakendusmääruse sätete kasutamine tagab nii NDICI rahastamisvahendi kui ka tuumaohutusealase Euroopa rahastamisvahendi (EINS) jaoks sidusa põhimõtete kogumi, mis hõlmab rahastamisvahendi kõiki komponente ning hõlbustab sellest arusaamist partnerite ja rakendajate jaoks.

EINSi EESMÄRGID

Raportöör on nõus, et tuumaohutusealane Euroopa rahastamisvahend peaks edendama ELi liikmesriikide tuumaohutuse alaseid kõrgetasemelisi eeskirju, standardeid ja tavasid ning andma neid edasi kolmandatele riikidele, kooskõlas EURATOMi asutamislepingu sätetega ning kolme direktiiviga kiirguskaitse, tuumaohutuse ning radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemise kohta (ühenduse õigustik).

Kuna ELi direktiivid võetakse üle liikmesriikide õigusraamistikesse, mis omavahel suuresti erinevad, on selleks välja töötatud spetsiaalne oskusteave. See oskusteave on kõige asjakohasem ja praktilisem, et toetada konkreetseid partnerriike, kes kavatsevad teha oma õiguslikus ja tööstusraamistikus sama.

Pädevate ja sõltumatute tuumavaldkonna reguleerivate asutuste loomine on äärmiselt oluline, mis omakorda tagab rangeimate ohutusstandardite rakendamise partnerriikides. Liikmesriikidel, kus on tuumaelektrijaamad, on selles oluline roll.

Tuumaohutusealase Euroopa rahastamisvahendiga tuleks edendada rahvusvahelist koostööd, mille aluseks on tuumaohutuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise konventsioonid ning tuumarelva leviku tõkestamise leping.

Partnerriike julgustatakse ühinema kõnealuste konventsioonidega, et võimaldada IAEA toel nende riiklike süsteemide korrapärasest vastastikust hindamist. Aruanded konventsioonide ülevaatamise kohta annavad välisülevaate tuumaohutuse olukorrast ja väljakutsetest kolmandates riikides, mida saab kasutada ELi kõrgetasemelise toetuse kavandamisel. WANO vastastikused hindamised võivad samuti aidata esikohale seada konkreetseid toetusvajadusi asjaomastes kolmandates riikides.

Tuumaohutusealane Euroopa rahastamisvahend peaks vastama ka kolmandate riikide partnerite vajadustele ja prioriteetidele, mida on arvesse võetud konsultatsioonide, tegevuskavade, strategiate ja konkreetsete struktuuride kaudu.

EINSI RAKENDAMINE

Raportöör leiab, et komisjoni talitused ja kõik rakendusasutused peaksid püüdma saavutada, et tõhusus ja mõju oleksid veelgi paremini mõõdetavad. Seda tuleks teha tulemustele suunatud järelevalve ja läbivaatamise kaudu alates kavandamise ja programmitöö etappidest kuni tulemuste lõpliku hindamiseni. Parem mõõdetavus võib samuti hõlbustada tulemuslikkust käsitlevat teabevahetust selliste otsustajatega, kes ei ole eksperdid. Töö kattuvuse vältimiseks on oluline tihe koostöö Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri (IAEA), Tuumarajatiste Käitajate Ülemaailmse Ühenduse (WANO) ja teistega.

EINSi tsentraliseeritud juhtimine on hea viis selle tagamiseks, et asjatundlikku abi antakse kõrgetasemelise tuumaalase oskusteabe põhjal ja kooskõlastatult liikmesriikide asjaomaste asutustega, kellel on selleks tegelikult vajalikud oskused ja teadmised. Tsentraliseeritud juhtimine toetab ka EINSI tihedat kooskõlastamist muude välistegevuse toetamise vahendite programmide ja tegevuskavadega.

Mis puudutab sidusust teiste vahenditega, siis vähendab lihtsustatud ja ulatuslik NDI määrus programmide paljusust, sealhulgas erinevate rahastamisvahendite geograafiliste ja temaatiliste programmide eraldamise kaudu, ning seega võib see tegevuste kattumise võimalust vältida. Välisabi rakendamisega tegelevate ELi delegatsioonide suutlikkust tuleks veelgi suurendada, et nad oleksid paremini ette valmistatud raskuste ületamiseks vastastikkuste täiendavuste haldamisel ja kasutamisel ning koostöö loomiseks rahastamisvahendite vahel.

Mis puudutab sidusust liikmesriikidega, siis leiti, et ühise programmitöö potentsiaali tuleb veelgi tugevdada. See nõuaks siiski rohkemate kohustuste võtmist, teatud juhtudel ka partnerriikide valitsuste ja liikmesriikide poolt.

JÄRELDUS

Aktuaalsed väljakutsed:

- tuumaenergiarajatiste vananemine ja programmid nende eluaja pikendamiseks;
- tuumarajatiste dekomisjoneerimine ja sulgemine;
- uued riigid, kes lisavad oma energiaallikate kogumisse tuumaenergia;

nende väljakutsete tõttu jätkatakse asjaomastele kolmandatele riikidele abi andmist reguleerivate asutuste suutlikkuse suurendamise, usaldusväärsete litsentsimismenetluste kehtestamise, ohutushinnangute läbivaatamise ja soovitude rakendamise vallas, ning usaldusväärse korra kehtestamiseks ja säilitamiseks radioaktiivsete jäätmete ohutu käitlemise alal.

Erilist rõhku tuleks pöörata lähinaabruse riikidele, kes kuulusid enne Nõukogude Liitu. See kehtib nende riikide kohta, kes arendavad välja uusi tuumajaamu, kui ka nende riikide kohta, kes tegelevad tuumarajatiste vananemise nähtuste ja olemasolevate tuumajaamade dekomisjoneerimisega.

Raportöör on kindel, et Euroopa Liit jätkab uue EINSi raames tõhusamal ja kooskõlastataval moel asjaomaste kolmandate riikide toetamist, et aidata neil kogu nende tuumaenergiaalases tegevuses, sealhulgas tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete osas vastu võtta kõige rangemad ohutusnormid, mida rakendatakse ELi liikmesriikides ja rahvusvahelisel tasandil.

22.11.2018

VÄLISKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahend, mis Euratomi asutamislepingu alusel täiendab naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendit (COM(2018)0462 – C8-0315/2018 – 2018/0245(NLE))

Arvamuse koostaja: Petras Auštrevičius

LÜHISELGITUS

Arvamuse koostaja toetab üldiselt eesmäärke, mis on seatud ettepanekus võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahend, mis Euratomi asutamislepingu alusel täiendab naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendit. Sellise määrusega nähakse ette tuumaohutusosalase koostöö rahastamisvahendist (2014–2020) rahastatavate ELi meetmete järjepidevus ning uued tegevused.

Nagu kõigis ELi 28 liikmesriigis, peab EL tagama tuumaohutuse järjepidevalt kõrge taseme oma naabruses ja kogu maailmas. Tšernobõli (1986) ja Fukushima (2011) õnnetustel on olnud ülemaailmsed rahvatervisealased ja poliitilised tagajärjed, mistõttu tuleks ELil jätkuvalt püüda kasutada oma pikaajalist kogemust tuumaenergia tsiviilkasutuse valdkonnas ning toetada rahvusvahelisi jõupingutusi tuumaohutuse standardite järgimise ja seonduvate tegevuste vallas.

Komisjoni ettepanekus keskendutakse finantsabile ja seonduvatele meetmetele, mille eesmärk on tõhusa tuumaohutuse ja ülemaailmse tuumajulgeoleku, eeskätt tõhusa tuumaohutuskultuuri edendamine, kõrgeimate tuumaohutus- ja kiirguskaitsestandardite rakendamine ning tuumaohutuse jätkuv parandamine; kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete vastutustundlik ning ohutu käitlemine ning endiste tuumaobjektide ja -rajatiste dekomisjoneerimine ja saneerimine; tõhusate ja tulemuslike kaitsemeetmete süsteemide sisseseadmine.

Võttes arvesse ELi välistegevust, peaksid tuumajulgeoleku, tuumarelva leviku tõkestamise ja tuumaohutuse alased kohustused ning kestliku arengu eesmärgid, samuti ELi üldised huvid olema käesoleva määruse kohaste meetmete kavandamisel oluliseks suunanäitajaks kooskõlas liidu välistegevuse põhimõtetega, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikes 5 ning artiklites 8 ja 21.

Rahastamisvahend peaks jätkuvalt teenima ELi välispoliitilisi huve, vajadusi ja prioriteete, mis rajanevad liidu partnerluslepingutel või rahvusvahelistel kohustustel, mida toetavad Rahvusvaheline Aatomienergiaagentuur (IAEA) ning G7 tuumaohutuse ja tuumajulgeoleku rühm (NSSG).

Raportöör toonitab Euroopa välisteenistuse jätkuvat strateegilist rolli kavandamises ja juhtimistsüklis seoses meetmete koordineerimise ning nende sidususe ja kooskõla tagamisega teiste ELi meetmetega (nt praegune stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahend või tulevane naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend) vastavalt rahvusvaheliste konventsioonide ja lepingute vaimule ja sätetele ning rahvusvahelistele arengutele paindlikus reageerimises (nt Iraani ühine laiaulatuslik tegevuskava) ning ELi poliitilise dialoogi ja partneritele avaldatava mõju toetamises, eeskätt ELi vahetus naabruses asuvate riikide puhul.

Raportöör rõhutab ELi lisaväärtust võrreldes ELi liikmesriikide võimalike individuaalsete tegevustega ning poliitilise mõjuvõimu suurendamise võimalust.

Ühtlasi on arvamuse projektis nähtud ette lisada sätted, mis arendaksid ELi suutlikkust tõhusa tuumaohutuskultuuri edendamisel ja kõrgeimate tuumaohutus- ja kiirguskaitsestandardite rakendamisel, eriti ELi vahetus naabruses. Tuumaobjektide seire ja järelevalve juba alates nende rajamisest tuleb tagada kas ELi või teiste selles valdkonnas asjakohaste rahvusvaheliste organite (nagu IAEA) mehhanismide abil. Muudatustega soovitakse näha ette ja rahastada meetmeid tuumaelektrijaamade vastupidavusteste käsitlevate soovituste rakendamiseks ning näha ette asjakohased seiremehhanismid ELi vahetusse naabrusesse rajatavate tuumaelektrijaamade jaoks. Lisaks tuleks kehtestada tingimuslikkus, mis tähendab, et asjaomasele riigile antava ELi toetuse tingimuseks peab olema selle riigi koostöövalmidus ning avatus tuumaohutuse valdkonnas. Selle mehhanismi alla peaks kuuluma näiteks Astravetsi tuumajaam Valgevenes¹.

Seoses eespool välja pakutud uute toetusvaldkondadega soovitab raportöör tõsta ettenähtud eelarvet 300 miljonilt eurolt 350 miljonile eurole.

Arvamuse koostaja tuletab meelde, et kolmandatele riikidele antavatele laenudele välistegevuse tagatise pakkumist, millele osutatakse käesoleva määruse artikli 10 lõikes 2, rahastatakse Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahendi määruse kohaselt, kuid selle suhtes kohaldatakse naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määruse artikli 26 lõikes 2 sätestatud eeskirju.

Vastavalt Euratomi asutamislepingu artiklile 203 Euroopa Parlamendiga ainult

---

¹ Euroopa Parlamendi 24. novembri 2016. aasta resolutsioon olukorra kohta Valgevenes (2016/2934(RSP)), punkt 15; ELT C 224, 27.6.2018, lk 135–139. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?qid=1536682023489&uri=CELEX%3A52016IP0456>

konsulteeritakse ning seega pole tegemist seadusandliku tavamenetlusega.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) Seetõttu peaksid tuumajulgeoleku, tuumarelva leviku tõkestamise ja tuumaohutuse alased kohustused ning kestliku arengu eesmärgid, samuti ELi üldised huvid olema käesoleva määruse kohaste meetmete kavandamisel oluliseks suunanäitajaks.

Muudatusettepanek 2

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) Programmi teisesed eesmärgid peaksid hõlmama nende endiste töötajate ja kohalike kogukondade õiglase ülemineku rahastamist, kes seisavad ohtlike tuumarajatiste dekomisjoneerimise tagajärjel silmitsi tööpuudusega.

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6) Ühendus peaks jätkama Euratomi

(6) Ühendus peaks jätkama Euratomi

asutamislepingu 10. peatüki kohaselt tehtavat tihedat koostööd Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuriga (IAEA) nii tuumaohutuse kui ka tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete vallas Euratomi asutamislepingu teise jaotise 3. ja 7. peatükis sätestatud eesmärkide saavutamiseks.

asutamislepingu 10. peatüki kohaselt tehtavat tihedat koostööd Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuriga (IAEA), **NATOga ja liikmesriikide ametiasutustega** nii tuumaohutuse kui ka tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete vallas Euratomi asutamislepingu teise jaotise 3. ja 7. peatükis sätestatud eesmärkide saavutamiseks. **Rahastamisvahend peaks edendama ka rahvusvahelist koostööd, mis põhineb tuumaohutuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise konventsioonidel.**

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Käesoleva vahendiga tuleks ette näha meetmed, mis aitaksid kaasa nende eesmärkide saavutamisele ja tugineksid varem määruse (Euratom) nr 237/2014²⁴ kohaselt rahastatud meetmetele, seoses tuumaohutuse **ja** tuumaenergiaalaste kaitsemeetmetega kolmandates riikides, eeskätt ühinevates riikides, kandidaatriikides ja potentsiaalsetes **kandidaatides**.

---

²⁴ Nõukogu 13. detsembri 2013. aasta määrus (Euratom) nr 237/2014, millega luuakse tuumaohutusala koostöö rahastamisvahend (ELT L 77, 15.3.2014, lk 109).

Muudatusettepanek

(7) Käesoleva vahendiga tuleks ette näha meetmed, mis aitaksid kaasa nende eesmärkide saavutamisele ja tugineksid varem määruse (Euratom) nr 237/2014²⁴ kohaselt rahastatud meetmetele, seoses tuumaohutuse, **radioaktiivsete jäätmete ohutu käitlemise, endiste tuumaobjektide ohutu dekomisjoneerimise ja saneerimise ning** tuumaenergiaalaste kaitsemeetmetega kolmandates riikides, eeskätt ühinevates riikides, kandidaatriikides ja potentsiaalsetes **kandidaatriikides ning naabruspoliitika piirkonna riikides [NDICI määruse] tähenduses (edaspidi „naabruspiirkond“), ja samuti liiduga assotsieerimis-, partnerlus- ja koostöölepingud sõlminud partnerriikides.**

---

²⁴ Nõukogu 13. detsembri 2013. aasta määrus (Euratom) nr 237/2014, millega luuakse tuumaohutusala koostöö rahastamisvahend (ELT L 77, 15.3.2014, lk 109).

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Käesoleva määruse rakendamine peaks **vajaduse korral** põhinema konsultatsioonidel, mida peetakse liikmesriikide asjaomaste asutustega, ja dialoogil, mida peetakse partnerriikidega.

Muudatusettepanek

(8) Käesoleva määruse rakendamine peaks põhinema konsultatsioonidel, mida peetakse **liidu ja** liikmesriikide asjaomaste asutustega, **ning tõhusal ja tulemustele keskenduval** dialoogil, mida peetakse partnerriikidega. **Kui kõnealuse dialoogi käigus ei õnnestu liidu tuumaohutusealastele muredele lahendusi leida, tuleks käesoleva määruse, [NDICI määruse] ja [IPA III määruse] kohane välisrahastamine ajutiselt peatada või ei tohiks seda rahastamist lubada. Lisaks peaks liit olema valmis lahendama liikmesriikide õigustatud probleeme, mis puudutab uute tuumaelektrijaamade ohutuse tagamist, eriti nende tuumajaamade puhul, mida ehitatakse ühinevatesse riikidesse, kandidaatriikidesse ja potentsiaalsetesse kandidaatriikidesse ning naabruspoliitika piirkonda.**

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 a) **Rahastamisvahendi raames võib liit toetada tuumavaldkonda reguleerivaid asutusi vastupidavustestide tegemisel, tuginedes tuumaohutuse valdkonna liidu õigustikule, ning järgnevaid rakendusmeetmeid, eriti nende tuumaelektrijaamade puhul, mida ehitatakse ühinevatesse riikidesse,**

kandidaatriikidesse ja potentsiaalsetesse kandidaatriikidesse ning naabruspoliitika piirkonda.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Kui see on võimalik ja asjakohane, tuleks ühenduse välistegevuse tulemuste jälgimiseks ja hindamiseks kasutada eelnevalt kindlaks määratud läbipaistvaid, riigipõhiseid ja mõõdetavaid näitajaid, mida on kohandatud asjaomase rahastamisvahendi eripäradele ja eesmärkidele ning mis eelistatult tuginevad partnerriigi tulemusraamistikule.

Muudatusettepanek

(9) Kui see on võimalik ja asjakohane, tuleks ühenduse välistegevuse tulemuste jälgimiseks ja hindamiseks kasutada eelnevalt kindlaks määratud läbipaistvaid, riigipõhiseid ja mõõdetavaid näitajaid, mida on kohandatud asjaomase rahastamisvahendi eripäradele ja eesmärkidele ning mis eelistatult tuginevad partnerriigi tulemusraamistikule. ***Liit peaks looma vajalikud regulaarsed seiremehhanismid (nt liidu eksperdirühmad või -lähetused), et valvata uute, eriti vahetusse naabruspoliitika piirkonda ehitatavate tuumaelektrijaamade puhul vastupidavusteste käsitlevate soovitude rakendamise järele, ning neid mehhanisme rahastama.***

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) ***Viiteid nõukogu otsuse 2010/427/EL³² artiklis 9 nimetatud liidu rahastamisvahenditele tuleks lugeda viideteks käesolevale määrusele ja käesolevas määruses osutatud määrustele. Komisjon peaks tagama, et käesolevat määrust rakendatakse kooskõlas kõnealuses otsuses Euroopa välisteenistusele omistatud rolliga.***

Muudatusettepanek

(18) ***Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja peaks tagama liidu välistegevuse üldise poliitilise koordineerimise, tagades selle ühtsuse, järjepidevuse ja tõhususe eelkõige käesoleva määruse abil. Euroopa välisteenistus peaks panustama käesoleva määruse kohaste programmide koostamise ja haldamise tsüklisse artiklis 2 sätestatud poliitikaeesmärkide alusel.***

---

³² Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30).

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva määruse eesmärk on täiendada neid tuumaenergiaalase koostöö meetmeid, mida rahastatakse [NDICI määruse] kohaselt, eeskätt selleks, et toetada kolmandates riikides **tuumaohutuse kõrge taseme, kiirguskaitse ning** tuumamaterjali suhtes tõhusate ja tulemuslike kaitsemeetmete rakendamise edendamist, toetudes ühenduse siseselt võetavatele meetmetele ja kooskõlas käesoleva määruse sätetega.

Muudatusettepanek

1. Käesoleva määruse eesmärk on täiendada neid tuumaenergiaalase koostöö meetmeid, mida rahastatakse [NDICI määruse] kohaselt, eeskätt selleks, et toetada kolmandates riikides **kõrgetasemelise tuumaohutuse, kiirguskaitse, läbipaistvusstandardite ja** tuumamaterjali suhtes tõhusate ja tulemuslike kaitsemeetmete rakendamise edendamist, toetudes ühenduse siseselt võetavatele meetmetele ja kooskõlas käesoleva määruse sätetega. **Käesoleva määruse kohaselt tuumaohutuse ja kaitsemeetmete valdkonnas liidu poolt pakutava koostöö eesmärk ei ole tuumaenergia edendamine ning seetõttu ei tule seda tõlgendada kui meetet, millega stimuleeritakse kõnealuse energiaallika kasutuselevõtmist kolmandates riikides.**

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tõhusa **tuumaohutuskultuuri** edendamine, kõrgeimate tuumaohutus- ja kiirguskaitsestandardite rakendamine ning tuumaohutuse jätkuv parandamine;

Muudatusettepanek

a) tõhusa **tuumaohutus- ja kiirguskaitse kultuuri** edendamine, kõrgeimate tuumaohutus- ja kiirguskaitsestandardite rakendamine ning

tuumaohutuse jätkuv parandamine;
**ennetähtaegne sulgemine, kui
tuumaobjekt või -rajatist ei ole võimalik
täiustada, nii et see vastaks täielikult
rahvusvaheliselt heaks kiidetud
tuumaohutusnõuetele;**

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) **kasutatud tuumkiütuse ja
radioaktiivsete jäätmete** vastutustundlik
ning ohutu käitlemine ning endiste
tuumaobjektide ja -rajatiste
dekomisjoneerimine ja saneerimine;

Muudatusettepanek

b) **radioaktiivsete jäätmete,
sealhulgas kasutatud tuumkiütuse**
vastutustundlik ning ohutu käitlemine (*st
eelkäitlemine, käitlemine, töötlemine,
ladustamine ja kõrvaldamine*) ning endiste
tuumaobjektide ja -rajatiste, *samuti vanade
uraanikaevanduste või uputatud
radioaktiivsete esemete ja materjalide*
ohutu dekomisjoneerimine ja saneerimine;

Selgitus

*Kuna kaotatakse olemasoleva tuumaohutuslase koostöö rahastamisvahendit käsitleva
nõukogu määruse nr 237/2014 lisa, kus kriteeriumid ja prioriteedid olid esitatud
üksikasjalikult, on nüüd oluline täpsustada käesoleva uue määruse artiklis 2 seatud eesmärgi.
Muudatusettepaneku eesmärk on lisada lihtsalt säte, mis oli olemasolevat tuumaohutuslase
koostöö rahastamisvahendit käsitleva nõukogu määruse nr 237/2014 osa.*

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) tõhusate ja **tulemuslike**
kaitsemeetmete süsteemide sisseseadmine.

Muudatusettepanek

c) tõhusate, **tulemuslike** ja
läbipaistvate kaitsemeetmete süsteemide
sisseseadmine, **milles osalevad ka leviku
tõkestamise eest vastutavad riiklikud
asutused, sealhulgas
tuumaelektrijaamade põhjalike riski- ja**

ohutushindamiste (vastupidavustestid) rahastamine, vastupidavustestide alusel antud soovitude rakendamine, tuginedes liidu õigustikule, ning seonduvate seiremeetmete rakendamine, eelkõige ühinevates riikides, kandidaatriikides ja potentsiaalsetes kandidaatriikides ning naabruspoliitika piirkonnas.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c a) üldsuse teavitamine sellest, kuidas programmiga on parandatud tuumaohutust ja endiseid tuumaobjekte edukalt dekomisjoneeritud.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Ajavahemikul 2021–2027 on käesoleva määruse rakendamise rahastamispakett **300** miljonit eurot jooksevhindades.

Ajavahemikul 2021–2027 on käesoleva määruse rakendamise rahastamispakett **350** miljonit eurot jooksevhindades.

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Assotsieerimislepingud, partnerlus- ja koostöölepingud, mitmepoolsed kokkulepped ja muud kokkulepped, millega luuakse õiguslikult siduvad suhted partnerriikidega, samuti Euroopa Ülemkogu järelused ja nõukogu järelused, tippkohtumise deklaratsioonid

Assotsieerimislepingud, partnerlus- ja koostöölepingud, mitmepoolsed kokkulepped ja muud kokkulepped, millega luuakse õiguslikult siduvad suhted partnerriikidega, samuti Euroopa Ülemkogu järelused ja nõukogu järelused, tippkohtumise deklaratsioonid

või kõrgetasemelistel kohtumistel partnerriikidega vastu võetud järeldused, komisjoni teatised või komisjoni ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ühisteatised moodustavad käesoleva määruse rakendamise üldise poliitikaraamistikule.

või kõrgetasemelistel kohtumistel partnerriikidega vastu võetud järeldused, komisjoni teatised või komisjoni ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ühisteatised **ning liidu tuumaohutusealane õigustik** moodustavad käesoleva määruse rakendamise üldise poliitikaraamistikule.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Mitmeaastase sihtprogrammi eesmärk on luua ühenduse **ning** asjaomase kolmanda riigi või **piirkonna** koostööks sidus raamistik, mis on kooskõlas käesoleva määruse reguleerimiseseme ja reguleerimisalaga ning ühenduse eesmärkide, põhimõtete ja poliitikaga ning mis tugineb artiklis 5 osutatud poliitikaraamistikule.

Muudatusettepanek

2. Mitmeaastase sihtprogrammi eesmärk on luua ühenduse **ja** asjaomase kolmanda riigi, **piirkonna** või **rahvusvahelise organisatsiooni vaheliseks** koostööks sidus raamistik, mis on kooskõlas käesoleva määruse reguleerimiseseme ja reguleerimisalaga ning ühenduse eesmärkide, põhimõtete ja poliitikaga ning mis tugineb artiklis 5 osutatud poliitikaraamistikule.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Mitmeaastased sihtprogrammid kajastavad artiklis 5 osutatud komisjoni eesmäärke ja sihte rahvusvahelistes organisatsioonides, mis võimendavad programmiga seotud tuumaohutuse valdkonna teadmisi ja kogemusi asjaomastes rahvusvahelistes organisatsioonides.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 3 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) *tegevuskavad, üksikmeetmed* ja kõrvalmeetmed, mille liidupoolne rahastamine ei ületa 10 miljonit eurot;

Muudatusettepanek

a) *üksikmeetmed* ja kõrvalmeetmed, mille liidupoolne rahastamine ei ületa 10 miljonit eurot;

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b a) endiste töötajate ja kogukondade õiglase ülemineku tagamisega seotud kulud tuumaobjekti dekomisjoneerimisel.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Kõik käesoleva määruse alusel rahastatavad tarned ja materjalid võivad pärineda lõikes 1 loetletud riikidest vastavalt samas lõikes sätestatud tingimustele.

2. Kõik käesoleva määruse alusel rahastatavad tarned ja materjalid võivad pärineda lõikes 1 *ja artiklis 11 a* loetletud riikidest vastavalt samas lõikes *ja artiklis* sätestatud tingimustele.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 11 a

Tingimuslikkus ja abi peatamine

1. Käesoleva määruse alusel antava liidu abi tingimuseks on, et asjaomane partnerriik järgib ja täidab:

- a) *Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri raamistiku asjaomaseid rahvusvahelisi konventsioone;*
- b) *25. jaanuaril 1991. aastal Soomes Espoos vastu võetud piiriülese keskkonnamõju hindamise konventsiooni ning 25. juunil 1998 Taanis Aarhusis vastu võetud keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni, ja nende hilisemaid muudatusi;*
- c) *tuumarelva leviku tõkestamise lepingut ja selle lisaprotokolle;*
- d) *kohustusi, mis tulenevad liiduga sõlmitud partnerlus- ja assotsieerimislepingutest;*
- e) *kohustusi vastupidavustestide ja nendega seotud meetmete rakendamiseks.*

2. Kui lõikes 1 loetletud tingimusi ei täideta, tuleb vajaduse korral uuesti läbi vaadata käesoleva määruse, [NDICI määruse] ja [IPA III määruse] kohane liidu finantsabi, mida võib piirata või ajutiselt peatada.

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) koostatud, kehtestatud ja/või muudetud *õigusaktide* ja halduse *üldaktide arv* ning

Muudatusettepanek

(a) koostatud, kehtestatud ja/või muudetud *õigusaktid* ja halduse *üldaktid* ning

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) projekteerimis-, kontseptsiooni- või *teostatavusuuringute arv* rangeimatele tuumaohutusnõuetele vastavate käitiste rajamiseks.

Muudatusettepanek

(b) projekteerimis-, kontseptsiooni- või *teostatavusuuringud* rangeimatele tuumaohutusnõuetele vastavate käitiste rajamiseks.

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 2 – punkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b a) tuumaohutuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise parandamise meetmete rakendamine, tuginedes rangeimatele ohutusstandarditele, sealhulgas rahvusvaheliste vastastikuste eksperdihinnangute soovitusel.

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 2 – punkt b b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b b) kui palju on partnerriikides üldsust programmist teavitatud.

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Käesolevat määrust kohaldatakse kooskõlas otsusega 2010/427/EL.

Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja tagab liidu välistegevuse üldise poliitilise koordineerimise, tagades selle ühtsuse, järjepidevuse ja tõhususe eelkõige käesoleva määruse abil. Euroopa välisteenistus panustab käesoleva määruse kohaste programmide koostamise ja haldamise tsüklisse artiklis

2 sätestatud poliitikaeesmärkide alusel.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahendi loomine, mis Euratomi asutamislepingu alusel täiendab naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendit
Viited	COM(2018)0462 – C8-0315/2018 – 2018/0245(NLE)
Vastutav komisjon	ITRE
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	AFET 5.7.2018
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Petras Auštrevičius 10.7.2018
Vastuvõtmise kuupäev	21.11.2018
Lõpphääletuse tulemus	+: 51 –: 4 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Petras Auštrevičius, Bas Belder, Victor Boştinaru, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Lorenzo Cesa, Georgios Epitideios, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule-Pēterse, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Wajid Khan, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Arne Lietz, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Paşcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Michel Reimon, Sofia Sakorafa, Jean-Luc Schaffhauser, Anders Sellström, Alyn Smith, Jordi Solé, Dobromir Sośnierz, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Charles Tannock, László Tőkés, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Doru-Claudian Frunzuličă, Takis Hadjigeorgiou, Marek Jurek, Antonio López-Istúriz White, David Martin, Gilles Pargneaux, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Marietje Schaake, Eleni Theocharous, Mirja Vehkaperä, Željana Zovko

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

51	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Iveta Grigule-Pēterse, Javier Nart, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Mirja Vehkaperä
ECR	Bas Belder, Charles Tannock, Eleni Theocharous
GUE/NGL	Takis Hadjigeorgiou, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Miguel Urbán Crespo
PPE	Michèle Alliot-Marie, Elmar Brok, Lorenzo Cesa, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Anders Sellström, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, László Tőkés, Željana Zovko
S&D	Nikos Androulakis, Victor Boștinaru, Eugen Freund, Doru-Claudian Frunzuliță, Wajid Khan, Arne Lietz, Andrejs Mamikins, David Martin, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Gilles Pargneaux, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Michel Reimon, Alyn Smith, Jordi Solé

4	-
ENF	Jean-Luc Schaffhauser
NI	James Carver, Georgios Epitideios, Dobromir Sośnierz

1	0
ECR	Marek Jurek

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahendi loomine, mis Euratomi asutamislepingu alusel täiendab naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendit		
Viited	COM(2018)0462 – C8-0315/2018 – 2018/0245(NLE)		
Konsulterimise / nõusolekutaotluse kuupäev	3.7.2018		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 5.7.2018		
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	AFET 5.7.2018	BUDG 5.7.2018	ENVI 5.7.2018
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	BUDG 28.6.2018	ENVI 21.6.2018	
Raportöörid nimetamise kuupäev	Vladimir Urutchev 5.9.2018		
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	5.11.2018	21.11.2018	
Vastuvõtmise kuupäev	3.12.2018		
Lõpphääletuse tulemus	+: -: 0:	41 1 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Zigmantas Balčytis, José Blanco López, Jonathan Bullock, Jerzy Buzek, Angelo Ciocca, Jakop Dalunde, Theresa Griffin, Hans-Olaf Henkel, Eva Kaili, Seán Kelly, Peter Kouroumbashev, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Janusz Lewandowski, Edouard Martin, Tilly Metz, Csaba Molnár, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Carolina Punset, Julia Reda, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Sven Schulze, Neoklis Sylikiotis, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Vladimir Urutchev, Martina Werner, Lieve Wierinck, Hermann Winkler, Anna Záborská, Flavio Zanonato		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Pilar Ayuso, Michał Boni, Françoise Grossetête, Werner Langen, Marisa Matias, Luděk Niedermayer, Răzvan Popa, Giancarlo Scottà		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Renate Sommer		
Esitamise kuupäev	10.12.2018		

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

41	+
ALDE	Morten Helveg Petersen, Carolina Punset, Lieve Wierinck
ECR	Hans-Olaf Henkel, Zdzisław Krasnodębski, Evžen Tošenovský
ENF	Angelo Ciocca, Giancarlo Scottà
GUE/NGL	Marisa Matias, Neoklis Sylikiotis
PPE	Pilar Ayuso, Michał Boni, Jerzy Buzek, Françoise Grossetête, Seán Kelly, Werner Langen, Janusz Lewandowski, Angelika Niebler, Luděk Niedermayer, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Sven Schulze, Renate Sommer, Vladimir Urutchev, Hermann Winkler, Anna Záborská
S&D	Zigmantas Balčytis, José Blanco López, Theresa Griffin, Eva Kaili, Peter Kouroumbashev, Miapetra Kumpula-Natri, Edouard Martin, Csaba Molnár, Răzvan Popa, Patrizia Toia, Martina Werner, Flavio Zanonato
VERTS/ALE	Jakop Dalunde, Tilly Metz, Julia Reda

1	-
EFDD	Jonathan Bullock

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu